

บทที่ 5

การจัดองค์การพาร์ค

1. นำบท

เมื่อมุซีได้เข้าร่วมกับนักสิ่งที่จะเกิดองค์ประกอบ 2 ประการคือ หัวหน้าและลูกน้อง หรือต้องมีสมาชิกฝ่ายหนึ่งและผู้นำอีกฝ่ายหนึ่ง สมาชิกคือ ผู้ที่จะต้องเรื่องพึง และผู้ไม่ใช่คือ ผู้ที่จะต้องออกคำสั่ง หรือจะกล่าวได้ว่าได้มีผู้ปกครอง (the govern) และผู้ถูกปกครอง (the governed) ภายในพาร์คการเมืองที่เชื่อมต่อgether เป็นการรวมกลุ่มนของบุคคลที่มีอุดมการณ์ และจุดมุ่งหมายเดียวกัน นอกจากจะมีผู้นำพาร์คและสมาชิกของพาร์คแล้ว ส่วนประกอบ ที่สำคัญของพาร์คการเมืองสมัยใหม่ก็ได้แก่ การกำหนดขอบเขตของกิจกรรมของสมาชิก พาร์คการเมือง การเน้นหนักในเรื่องการไปสู่จุดหมายเดียวกันคือ ความสามัคคี (Solidarity) การกำหนดกฎเกณฑ์ในการตัดสินใจของผู้นำในระดับต่าง ๆ พร้อมทั้งการกำหนดอ่านใจหน้าที่ ของผู้นำ ปัจจัยทั้งสองคือ ผู้นำและสมาชิกนั้นซึ่งเป็นเครื่องสะท้อนให้เห็นถึงก้าวสั่งและ ประสิทธิภาพ (efficiency) ของพาร์คการเมืองนั้น ๆ อีกด้วย การจัดองค์การพาร์คการเมือง นั้นมีจุดมุ่งหมายประการสำคัญคือ เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่กิจกรรมร่วมระหว่างสมาชิก ของพาร์ค พาร์คการเมืองมีหน้าที่มากมาย หน้าที่เบื้องต้นของพาร์คก็คือ การแต่งตั้งผู้ติดมัครับเลือกตั้งในระดับต่าง ๆ หน้าที่ต่อมาคือ การรวบรวมข้อมูลให้ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งให้ สนับสนุนพาร์ค ปัญหาของพาร์คการเมืองในส่วนที่เกี่ยวกับหน้าที่ของพาร์คก็คือ หน้าที่ ของพาร์คควรมีมากหรือน้อย การสั่งงานในหน้าที่ต่าง ๆ ของผู้บริหารพาร์ค ความเกี่ยวพัน ระหว่างอ่านใจ ความรับผิดชอบ และความเป็นผู้นำที่มีต่อผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหลายภายในและ ภายนอกพาร์ค

ในระยะ 60-70 ปีที่ผ่านมา ได้มีการพัฒนาโครงสร้างของพาร์คการเมืองให้สอดคล้อง กับการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เช่น การเปลี่ยนแปลงในเยอรมันนี ในอิตาลี ในสเปน และ ในสหราชอาณาจักร การเปลี่ยนแปลงนี้ได้แก่

- การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของพาร์คสังคมนิยม (Socialist Party) ในช่วงปี ค.ศ. 1890-1900 จากการจัดองค์การพาร์คแบบคอมมูนาร์มาเป็นการจัดองค์การพาร์คแบบสหภาพ

- การพัฒนาโครงสร้างของพรรคอนมูนิสต์ในระหว่างปี ค.ศ. 1925-1930 โดยมีการใช้ระบบองค์การพรรครูปแบบประชาธิปไตยรวมศุนย์ (Democratic Centralism) และการอนรับความสำคัญของกตุ่มธุรกิจรายย่อยมากขึ้น

- พรรคนาซีสังคม (National Socialist) ได้ก่อตั้งกองทัพการเมืองที่แท้จริงขึ้นมาต่อการซัดสองค์การพรรครูปแบบทบทabor

อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนแปลงทั้งหมดนี้ไม่ได้กระทบกระเทือนต่อวิธีทางการเมืองของพรรคระหว่างเมืองในสหรัฐอเมริกา ซึ่งยังคงรูปเดิมคือ การซัดสองค์การพรรครูปแบบคณบดีกรรมการ ในการศึกษาถึงการซัดสองค์การพรรคระหว่างเมือง (Party Organization) ต่อไปนี้จะพิจารณาในเรื่องของโครงสร้างขององค์กรเบื้องต้น และสถานงานภายในพรรคระหว่างเมือง

2. องค์กรเบื้องต้น (Basic Elements)

พรรคระหว่างเมืองนั้นหาใช่ประชาคมหนึ่งประชาคมใดโดยเฉพาะไม่ แต่หมายถึงประชาคมหลายประชาคมที่มาร่วมกัน พรรครูปเป็นศูนย์รวมของกตุ่มเด็ก ๆ หลาภกตุ่มที่กระซัดกระ化อยู่ทั่วประเทศในลักษณะของสาขาพรรคร หรือกรรมการพรรครระดับต่าง ๆ หรือในลักษณะขององค์การภูมิภาค โดยมีองค์กรประสานงานในส่วนกลาง องค์การหรือปัจจัยเบื้องต้นนี้หมายความเฉพาะองค์ประกอบที่ต้องของพรรคระหว่างเมืองที่ไม่ใช่โครงสร้าง อย่างไรก็จะขาดองค์ประกอบเบื้องต้นนี้ไปไม่ได้ องค์การพื้นฐานของแต่ละพรรคระหว่างเมืองที่มีรูปแบบเฉพาะของตนเอง เช่น กองบกกรรมการของพรรคนาซีที่ใช้ชื่อสัญลักษณ์ Fasces คณะกรรมการและหน่วยเลือกตั้งของพรรคระหว่างเมืองอเมริกัน สาขาวงพรรครั่งคันนิยมฟรังเศส หน่วยเบื้องต้นจึงมีอยู่ 4 แบบคือ caucus-branch-cell และ militia¹

3. แบบคณบดีกรรมการ (Caucus)

คำว่า Caucus หรือคณบดีกรรมการเป็นภาษาของ Anglo-saxon มีความหมายคือกลุ่ม Committee หรือภาษาฝรั่งเศสว่า Comité, clique หรือ coterie คำว่า Caucus นี้มีลักษณะที่มีสภาพเจ้าตัว ประกอบด้วยกตุ่มบุคคลที่เป็นสมาชิกมีจำนวนไม่มาก และไม่มีความประสมต์ที่จะขยายจำนวน จึงมีลักษณะเป็นการปิดตัวเอง จำกัดจำนวนบุคคลภายใน Caucus หรือ

¹ Maurice DUVERGER, Political Parties, (Methuen Co., Ltd., 1967), p. 17.

ต่อไปจะเรียกว่า คณะกรรมการการ ไม่สามารถที่จะเข้าไปเป็นสมาชิกได้โดยง่าย การเข้าเป็นสมาชิกจะกระทำได้ทั้งเป็นไปในลักษณะที่ได้รับเชิญอย่างเป็นทางการ แม้ว่าจำนวนสมาชิกในแต่ละคณะกรรมการจะมีน้อย แต่ประสิทธิภาพและอำนาจมีมากมาก เนื่องจากเป็นกลุ่มของผู้ที่มีความรู้ทั้งหมด เป็นผู้ที่มีการพิจารณาและมีอำนาจในการตัดสินใจ ฉะนั้น การได้เข้าเป็นสมาชิกก็โดยอาศัยคุณสมบัติส่วนตัวเหล่านี้

4. งานหน้าแบบของเมือง

1. คอตต์ส หมายถึง การประชุมภายในของสมาชิกของพรรคการเมืองแต่ละพรรคระหว่างผู้ได้รับเลือกเข้าเป็นสมาชิกในรัฐสภาเท่านั้น การประชุมภายในของสมาชิกต้องกล่าวว่าได้เพื่อวางแผนการในการดำเนินนโยบาย ดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับพรรคร่วมของตนเท่านั้น เช่น การกำหนดส่วนสมาชิกพรรคร่วมแข่งขันซึ่งดำเนินการในส่วน ประธานคณะกรรมการ หรือกรรมการในคณะกรรมการ การยับยั้งหรือการสนับสนุน การเสนอร่างกฎหมายในสภา ตลอดจนหน้าที่อื่น ๆ อันจะเกิดประโยชน์แก่พรรคร่วม
2. คอตต์ส หมายถึง การประชุมของบุคคลระดับสูงที่มีความสำคัญต่อพรรครอย่างมาก เพื่อกำหนดแนวทางการสำคัญของพรรคร่วม เช่น การส่งตัวแทนพรรคร่วมมารับเลือกตั้งในระดับส่วนตัว
3. คอตต์ส หมายถึง ที่ประชุมของสมาชิกของพรรคร่วม และผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง ก่อนการประชุมใหญ่ของพรรคร่วม (National Convention) เพื่อส่งตัวแทนของพรรคร่วมเข้าร่วมในกำหนดส่วนตัว ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งที่สอง ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ 2 ของการเลือกตั้งขั้นต้น ซึ่งมีอยู่ 3 ขั้นคือ

ขั้นที่ 1 แบบไพร์มารีส (Primaries)

ขั้นที่ 2 แบบคอตต์ส (Caucus)

ขั้นที่ 3 แบบสเตก คอนเวนชัน (State Convention)

คณะกรรมการ หรือ Caucus นี้แบ่งออกได้เป็น 3 ลักษณะคือ

- 3.1. คณะกรรมการโดยตรง (Direct Caucus) หรือคอตต์สโดยตรง ประกอบด้วยบรรดาผู้ที่มีความรู้ทั้งหมด ที่มีสิทธิออกเสียงของสังคมได้รับเลือกเข้าเป็นกรรมการโดยอาศัยคุณสมบัติและอิทธิพล ส่วนตัวด้วย ได้แก่ พ่อค้าที่มีอิทธิพล เจ้าของที่ดินในชนบท นักกฎหมาย นายแพทย์ ข้าราชการ อาจารย์ ครู หุนายนความคิดเห็นที่ต้องมีสิทธิ์และอิทธิพลในท้องถิ่น บุคคลที่มีอาชีพดังกล่าวนั้นหาได้ยากเลือกเพื่อเข้าไปในฐานะตัวแทนอาศัยพื้นที่ ไม่ หากแต่เป็นไปโดยบุคคลิกภาพส่วนตัว

คณะกรรมการโดยตรงนี้จะปราบกู้ภัยในพรรคราดีกอล โซเซียลลิสต์ฝรั่งเศส (French Radical Socialist)

3.2 คณะกรรมการโดยทางอ้อม (Indirect Caucus) หรือคือที่โดยทางอ้อม ประกอบด้วยสมาชิกที่ถูกเลือกตั้งมาจากราดีบานาห้องพื้นของสหภาพการค้า สภาการค้า สมาคมชุมชน สังคม องค์การ ลูกจ้าง เป็นต้นจะเป็นผู้ซึ่งออกเสียงให้กับคือที่พรรคร่วมงานของอังกฤษ ซึ่งมีโครงสร้างโดยทางอ้อม เป็นคือที่ส่วนแทนกลุ่มอาชีพและองค์การต่าง ๆ

3.3 คณะกรรมการเชี่ยวชาญเฉพาะ (Caucused of experts) หรือคือที่สำนักงานใหญ่การคณะกรรมการโดยตรงและคณะกรรมการโดยทางอ้อมนั้น เป็นคณะกรรมการผู้ที่มีเชิงเสียงเด่นในสังคม แต่สังคมจะเป็น 3 นี้ เป็นสังคมของคือที่ของพรรครากเมืองอเมริกัน คือสมาชิกในคณะกรรมการจะประกอบด้วยบุคคลที่ถูกเลือกเข้าไปโดยอาศัยความเชี่ยวชาญเฉพาะ หาได้อาศัยความมีเชิงเสียงหรือบุคคลที่คนในสังคมไม่ ความเชี่ยวชาญเฉพาะก็ได้แก่ความสามารถในการเรื่องการต่อสู้แรงงานค่าหางเสียงเดียวกัน โอกาสที่ได้เข้าไปเป็นสมาชิกในคณะกรรมการอาจเนื่องมาจากอิทธิพลส่วนตัวหนึ่งความเป็นผู้ที่มีเชิงเสียงก็ได้ แต่ก็ไม่ปราศบอยนัก

การปฏิบัติงานของคณะกรรมการ กระทำการโดยมีคือที่พื้นที่ทางภูมิศาสตร์ที่ค่อนข้างจะกว้างขวางมาก ในเขตเลือกตั้งใหญ่ ๆ ในประเทศฝรั่งเศส (สาธารณรัฐที่ 3 ค.ศ. 1870-1940) หน้าที่ของคณะกรรมการจะอยู่ตามเขต หรือ arrondissement ในสหราชอาณาจักรจะปฏิบัติการตามเมือง (ศูนย์กลางในหน้าที่ไป) นอกจากนี้แล้วคณะกรรมการยังปฏิบัติงานในเขตเทศบาลใหญ่ ๆ อีกด้วย แต่ถ่างไรก็ตามการใช้ของคณะกรรมการจะเกิดขึ้นตามอุดมการณ์หรือตามระยะเวลา กล่าวคือ จะปฏิบัติหน้าที่เพิ่มก็ต่อเมื่ออยู่ในช่วงเวลาของการเลือกตั้งในระดับต่าง ๆ เพื่อจัดการวางแผนการรับเสียงตั้งแต่ต้นจนจบการเลือกตั้งในนามพรรครเพื่อวางแผนในการออกเสียงลงคะแนน ตั้งนั้นคณะกรรมการจึงมีสังคมขององค์กรกึ่งถาวร (semi-permanent) วัดถุประสงค์สำคัญของคณะกรรมการของพรรครากเมืองอเมริกันนั้น ก็คือชั้นของการเลือกตั้งและเข้ารับมิชชันในการบริหารประเทศ คณะกรรมการในแต่ละเขตต้องมีคือที่ของตนจะต้องนาเข้ามาสู่ส่วนแทนของพรรคร ในขณะเดียวกันองค์กรของพรรครในทุกระดับก็จะร่วมมือกันเพื่อชัยชนะในระดับสูง ๆ ขึ้นไป

สังคมของกรรมการจัดการพื้นฐานแบบคณะกรรมการนี้ ในปัจจุบันจะศึกษาได้ชัดเจนในสหราชอาณาจักร ตัวในยุโรปตะวันตกโดยเฉพาะอย่างยิ่งในสหราชอาณาจักรอังกฤษ สังคมของคณะกรรมการในพรรครากเมืองคือที่ หายไป เนื่องจากพรรครากเมืองส่วนใหญ่พัฒนา

เป็นพรรคนวนชน (Mass Parties) นอกจากนี้สักขีจะมีคือตัวหนึ่งหรือคู่หนึ่งในการรวมการของพรรค การเมืองในประเทศไทยต้องพัฒนาและก้าวสูงพัฒนาไปไม่ต่ออย่างเด่นชัดเหมือนพรรครักการเมืองของ สหรัฐอเมริกา เนื่องจากเป็นสักขีจะมีสมรรถนะท่วงพรรคนวนชนกับพรรครัตนชัย

ก. คณะกรรมการพรรครัก (Caucus) ของพรรครักการเมืองอเมริกัน

อิทธิพลของกองก้าว คุ้มครองการเลือกตั้งขั้นต้น (Primary election) ซึ่งเป็นการสรรหาหัวหน้าผู้สมัครในนามของพรรครัก ซึ่งมีคิดกันอตติคที่ผู้จะได้รับเลือกเป็นหัวแทนของพรรคนี้จะถูกเลือกโดยกลุ่มผู้นำในพรรครัก หรือจากการประชุมของผู้สมัครสนับสนุนพรรครัก และแม้แต่ในปัจจุบันวิธีการ (แอนบล็อก) นี้ก็ยังคงมีอยู่ โดยเฉพาะตามท้องถิ่นต่างๆ ในบางครั้งการท้าการท้าด่องเลือก (Prevoting) ก็เป็นสักขีของตราอย่างที่ประทับ หมายความว่าส่วนของนโยบายของคณะกรรมการผู้นำพรรครัก ซึ่งได้มีการอก碌แล้วเป็นการส่วนตัวว่าใครจะได้เป็นหัวแทนของพรรครัก

ข. การจัดตั้งคณะกรรมการตัวบุคคล

การประชุมพรรครักตัวบุคคล (National Convention)² เป็นการประชุมของบรรดา สมาชิกพรรครักเมืองที่มาจากการทุกมณฑลรัฐ ทุกเขต เรียกว่า (Delegates) เพื่อทำหน้าที่ในการ ก้าวหน้าตัวบุคคลเพื่อเข้าแข่งขันสมัครรับเลือกตั้งตำแหน่งประธานาธิบดีและรองประธานาธิบดี สหรัฐฯ ในนามของพรรครัก กำหนดนโยบายในช่วง 4 ปีต่อไปเรียกว่า (Party Platform) องค์การ พรรครักตัวบุคคลนี้นักจากจะประกาศตัวว่าตัวแทนพรรครักในระดับต่างๆ แล้ว ยังมีตัวแทน ของผู้มีอุปการคุณ และผู้มีอิทธิพลต่อพรรครักจากกรุงวอชิงตัน

คณะกรรมการบริหารตัวบุคคล (National Committee) เป็นหน่วยงานทำหน้าที่ ประจำต่อคระยะเวลาที่มีให้มีการประชุมของพรรครัก ทำหน้าที่บริหารงานพรรครักในระดับตัวบุคคล เช่น การเลือกสถานที่ประชุมเพื่อการรวมตัวที่หาเสียงให้แก่ผู้สมัครรับเลือกเป็นประธานาธิบดี (Presidential Candidate) ควบคุมการบริหารของสำนักงานใหญ่ของพรรครัก

คณะกรรมการบริหารตัวบุคคล ซึ่งมีอิทธิพลต่อการตั้งตัวแทนในจังหวัดทุกจังหวัด ทำหน้าที่ใน ตัวแทนหาเสียงให้แก่สมาชิกพรรครักในระดับมณฑลรัฐ (State) ตำแหน่งที่แข่งขันกันก็คือ จุติสมาชิก (Senator) ส่วนในระดับของจังหวัดก็คือ ตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมการบริหาร ชุดนี้ทำหน้าที่หาเสียงให้แก่สมาชิกพรรครักเพื่อตำแหน่งในตัวนิติบัญญัติ

² แม็คดี แห่งสัมพันธ์ พรรครักการเมืองในสหรัฐอเมริกา ใน ผลกระทบเมืองท่าแห่งประเทศไทย กระบวนการ กฎหมาย (กรุงเทพฯ ใจดีพิมพ์และก้าวสูง สำนักนายกรัฐมนตรีแห่งประเทศไทย) พ.ศ. 2514, หน้า 17.

ก. การซัดลองท์การพาร์คในระดับท้องถิ่น

การประชุมพาร์คในระดับเมือง เป็นองค์กรสูงสุดของพาร์คในแต่ละเมือง ท่าน้ำที่เป็นองค์กรกลางในการชุมชนมุ่งดูแลแผนของพาร์คในระดับเมือง ในการเลือกตั้งระดับต่างๆ ในเมือง

คณะกรรมการบริหารพาร์คในระดับเมือง ท่าน้ำที่บริหารงานและรับผิดชอบเกี่ยวกับงานของพาร์คที่ว่าเบกปักครองในเขตเมือง แต่ถ้าหากในแต่ละเมืองไม่เหมือนกัน บางเมืองมาก บางเมืองน้อย ท่าน้ำที่หาเงินทุนเข้าพาร์คมาเสียงในเขตเดียวกัน จึงเลือกประชุมพาร์คในระดับเมือง

คณะกรรมการบริหารพาร์คในระดับภาค (District) ท่าน้ำที่ร้องขอจากคณะกรรมการบริหารพาร์คในระดับเมือง เป็นลักษณะการบริหาร บุญตนับสนุนผู้สมควรรับเลือกตั้งภายในพาร์คเฉพาะบางที่แห่งเท่านั้น ไม่มีอำนาจควบคุมองค์กรพาร์คเมื่อระดับอื่น ๆ

คณะกรรมการบริหารพาร์คในระดับจังหวัด (County) ท่าน้ำที่ร่วมมือกับองค์กรพาร์คในระดับเมืองหรือระดับกรุงเทพฯ หน้าที่หาเงินเพื่อเลือกตั้งตนับสนุนผู้สมควรเข้ารับเลือกตั้ง หาเงินทุนเข้าพาร์ค

คณะกรรมการบริหารพาร์คในระดับนคร (City) ระดับอำเภอ (Township) ระดับเทศบาล (Municipal) ระดับตำบล (Ward) และระดับเล็กที่สุดคือระดับหมู่บ้าน (Precinct) เป็นองค์กรของพาร์คในระดับต่ำลงไปตามลำดับความหนาแน่นของชุมชน

การซัดลองท์การพาร์คของพาร์คเมืองอเมริกา ในลักษณะขององค์กรพื้นฐานแบบคณะกรรมการ หรือ Caucus นี้จะปรากฏอยู่ในระดับ หน้าที่หลักก็คือการรณรงค์หาเสียง เพื่อเลือกตั้ง ซึ่งเป็นเหตุการณ์ทางการเมืองที่เกิดขึ้นเป็นประจำในสหรัฐอเมริกา และมีอยู่ทุกระดับการปกครอง “ได้มีศาสตราจารย์วิรุศาศรีขาวเมริคันท่านหนึ่งคือ วี. ไอ. สี³ ได้สรุปไว้ว่า “องค์กรของพาร์คการเมืองมีภารกิจที่ให้มีภาระเบิกบานอันใหม่ยิ่งกว่าเดิม องค์กรของพาร์คจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ช้านาอย่างหนัก แต่ก็ต้องอ่อนช้านานมากน้ำด้วยความพยายามอย่างต่อเนื่อง (จากองค์กรพาร์คในระดับอื่น), หน้าที่ของพาร์คจะเป็นหน้าที่ของทุกคน ทุกที่จะพยายามอย่างต่อเนื่อง ให้พันจានองค์กรพาร์คเมืองของพาร์คที่น้ำชาติ จนกล่าวไว้ได้ว่า ไม่มีการคิด ไม่กระตื้นชาติ หากแต่ที่มีการคิดคือระดับเมือง และระดับท้องถิ่นเท่านั้น”

³ Key, V.O., Politics, Parties, and Pressure Groups., N.Y. : Thomas Y. Crowell, Company, Inc. 1972, p. 341-346.

ตัวอย่างโครงสร้างของพรรคการเมืองอเมริกา

องค์กรการเมืองทั่วชาติ
National Organization

การประชุมพาร์ตี้ทั่วชาติ

National Convention

คณะกรรมการบริการการเมืองทั่วชาติ

National Committee

คณะกรรมการบริการหาเสียงที่สภา

สำนักผู้แทนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

Congressional
Campaign Committee

คณะกรรมการบริการหาเสียงที่สenate

เสียงที่สำนักผู้แทนจากวุฒิสenate
Senate
Campaign Committee

การประชุมพาร์ตี้ทั่วประเทศ

State Convention

คณะกรรมการบริการก่อตั้งพรรคระดับประเทศ

State Central Committee

องค์กรการเมืองทั่วเมือง
State Organization

คณะกรรมการบริการภาค (เช่น ล.ส. ศูนย์พัฒนา และอื่นๆ)

District Committees

กรรมการเขตชั้นชาติ

County Committees

กรรมการชั้นเขต

Township Committees

กรรมการเขตเทศบาล

Municipal Committees

กรรมการชั้นเขต

Ward Committees

กรรมการชั้นบ้าน

Precinct Committees

4. แบบสาขา (Branch)

การจัดองค์การพัฒนาแบบสาขาหรือแผนก (branch or section) เป็นลักษณะของการกระจายอำนาจเนื้อหากว่าการจัดองค์การพัฒนาแบบคณะกรรมการฯ สาขาเป็นส่วนหนึ่งของพัฒนาที่จะแยกออกเป็นอิสระจากพัฒนาไม่ได้ โครงข่ายกับคณะกรรมการฯ ซึ่งเป็นเอกเทศสามารถอยู่ได้โดยล้าพังในทางปฏิบัติเท่าที่ปรากฏอยู่พัฒนาเมืองที่จัดองค์การพัฒนาแบบสาขาเป็นร่วมกันนี้เป็นส่วนกลางมากกว่าพัฒนาเมืองที่จัดองค์การพัฒนาแบบคณะกรรมการฯ

ปัจจัยเบื้องต้นของพัฒนาเมืองนี้ก็คือ สาขาของพัฒนาที่กระจายอยู่ตามห้องเรียน ทั่วไป นับตั้งแต่ในเขตกรุงเทพฯ ตามเมือง ถึงภาค ห้องเรียนต่างๆ ปัจจัยเบื้องต้นแบบสาขาเป็นใช้อยู่ในพัฒนาสังคมนิยม ซึ่งถือว่าเป็นหน่วยงานในการดำเนินกิจกรรมของพัฒนาที่หลักก็ได้แก่ กิจกรรมทางการเมือง การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง หน้าที่ให้การศึกษา ทางการเมืองแก่สมาชิกและประชาชนทั่วไป รวมทั้งหน้าที่ด้านสังคมและครัวเรือน การหาสมานฉันท์ขยายขอบข่ายของพัฒนา ฟุ่งรักษาความสัมพันธ์กับมวลชน

การดำเนินงาน

การดำเนินงานสาขาของพัฒนาเมือง โดยเฉพาะพัฒนาสังคมนิยมมีคุณค่าเวลา เช่น การประชุมประจำเดือน หรือประจำปีกษ. ไม่ว่าจะเป็นช่วงของการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง หรือไม่ การประชุมมีได้มุ่งเนพะเรื่องเทคโนโลยีของการหาเสียงเท่านั้น แต่มุ่งถึงการศึกษาทางการเมืองแก่สมาชิกพัฒนาด้วย โดยเหตุที่พัฒนาที่จัดองค์การแบบสาขาเป็นจำนวนมาก จึงมีการจัดองค์การภายในที่สมบูรณ์และชัดเจนกว่าการจัดองค์การแบบคณะกรรมการฯ มีการจัดสำนักงานบังคับบัญชา กำหนดอีกหนึ่งหน้าที่ไว้แน่นอน กำหนดระเบียบกฎเก็บที่การณ์มีการเข้าเป็นสมาชิก

การตั้งสาขาของพัฒนาเมืองในฝรั่งเศสภาษาท่าในระดับคอมมูน (commune) ส่วนใหญ่ในกรุงเทพฯ ก็จะมีสาขาอยู่ตามย่าน (Ward) หน่วยงานที่ทำหน้าที่สาขาแต่ละนัด มันเล็กกว่าที่มีใช้อยู่ในพัฒนาเมืองในหลายประเทศ เช่น ในฝรั่งเศสก็มีกลุ่ม (Groups) ของพัฒนาสังคมนิยม⁴ ในเมืองมัณฑะเลย์ เรียกว่า Block หมายถึง อาคารใหญ่ๆ หลายตัว ที่ห่างรวมกัน

⁴ แต่ในปัจจุบันเรียกชื่อว่า สาขา (branch) ไม่ใช่ความสำคัญมากเท่าก่อน เพราะการมีกลุ่มมากจะเป็นภาระทางค่าใช้จ่ายในการดำเนินการต่อ

โดยสรุป การซัดลองค์การพาร์คแบบสาขาเป็นการซัดลองค์การของพาร์คแบบมวลชน ที่มีเป้าหมายคือ ชนาการเดือกตั้ง ให้การศึกษาทางการเมือง ร่วมกิจกรรมสังเคราะห์ชุมชน ในปัจจุบันการซัดลองค์การพาร์คแบบสาขาที่ไม่เข้ากับเฉพาะอยู่กับพาร์คการเมืองสังคมนิยม เท่านั้น แต่ยังมีพาร์คการเมืองอนุรักษ์นิยมและเสรีนิยม พาร์คสายกลางหลักพาร์คในหลาย ประเทศได้ปรับปูนโครงสร้างของคนจากแบบคณะกรรมการมาเป็นแบบสาขา

การตั้งสาขาพาร์คการเมืองในญี่ปุ่น เช่น กรณีพาร์คเสรีประชาธิปไตย (Liberal Democratic Party) นอกรากพาร์คจะมีสำนักงานใหญ่คือ ศูนย์กลางอยู่ที่นครโตเกียวแล้วก็ ยังมีสาขางานของพาร์คทั่วประเทศ ตั้งแต่ระดับแขวงลงไปจนถึงระดับท้องถิ่น คือ หมู่บ้าน ในปี ค.ศ. 1963 รายงานของพาร์คนี้แจ้งว่า พาร์ค มีสาขาในท้องถิ่นประมาณ 2,600 แห่ง และ อย่างไรก็ตาม สาขาเหล่านี้ก็จะมีกิจกรรมเฉพาะในช่วงระยะเวลาของการรณรงค์หาเสียงเดือกตั้ง เท่านั้น ส่วนพาร์คสังคมนิยมญี่ปุ่นมีสาขางานของพาร์คอยู่ประมาณ 1,300 แห่ง ตามท้องถิ่น

พาร์คการเมืองของอังกฤษ ทั้งอนุรักษ์นิยมและแรงงานต่างก็มีสาขางานของพาร์คอยู่ ตามเขตเดือกตั้ง (Constituencies) ซึ่งมีอยู่ประมาณ 600 เขตเดือกตั้ง ในแต่ละสาขาที่มีคณะกรรมการและสมาชิกในแต่ละสาขาซึ่งมีบทบาทสนับสนุนพาร์ค ติดต่อ มีความสัมพันธ์กับ สาธารณชน (มวลชน) ในช่วงของการหาเสียงเดือกตั้ง และในระยะที่ไม่มีการเดือกตั้ง บทบาท ก็จะลดลงในเขตเดือกตั้ง เป็นองค์กรของพาร์คในระดับเขตเดือกตั้ง ลักษณะการซัดลองสาขา โดยมีอาชีวเดือกตั้งเป็นเบ็ดของสาขาด้วยประภูมิในประเทศที่เคยคงอยู่ภายใต้การปกครอง ของอังกฤษมาก่อน เช่น ในสิงคโปร์ก็มีพาร์คการเมืองพาร์คใหญ่ ซึ่งปัจจุบัน (ปี 1990) เป็น พาร์ครัฐบาลคือ พาร์คกิจประชาชน (People's Action Party : PAP)

ส่วนพาร์คการเมืองของไทยก็มีอยู่เป็นจำนวนไม่น้อยที่จัดตั้งสาขาของพาร์คขึ้น ลักษณะ สังคมไทยเป็นลักษณะต้องพัฒนา และกำลังพยายามให้พ้นจากสภาพวัฒนาก่อตัว พาร์คการเมือง กิจกรรมก็มีความพยายามที่จะพัฒนาจากพาร์คชนชั้นมาเป็นพาร์คมวลชน และวิธีการพัฒนา พาร์คก็คือการขยายอัตราจำนวนสมาชิกพาร์คให้เพิ่มมากขึ้นเพื่อเผยแพร่ในนานา โดยวิธีการ ซัดลองค์การระดับของสำนักงานใหญ่ของพาร์คไปตามท้องถิ่น คือรือความหลักภูมิศาสตร์ โดยที่รือไม่รือซึ่งมีสาขางานเขตเดือกตั้งเหมือนกับพาร์คการเมืองของอังกฤษ และ สิงคโปร์

ด้วยเช่น พาร์คประชาชนปีที่ สามปีบังคับของพาร์ค พ.ศ. 2522⁵ กำหนดการซัดลอง

⁵ ข้อบังคับแห่งแผนกนโยบาย พาร์คประชาชนปีที่ สามปีบังคับของพาร์ค พ.ศ. 2522 โดยสำนักงานเลขานุการพาร์ค ใบคํมท.๙๘๖๘๒๐๗๔ วันที่ ๑๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๒๒, หน้า 44-46.

สามารถให้ไว้ว่า หากมีสมาชิกพาร์คเกิน 100 คนขึ้นไปในเขตเดียวกันจะจัดตั้งสาขาพาร์คขึ้นได้ ในแต่ละสาขาของพาร์ค มีคณะกรรมการสาขาประจำก่อนทั้ง ประธาน รองประธาน เอก鞍หุกการ และสมาชิกสามัญอีก 4 คน กรรมการสาขาอยู่ในตำแหน่งคราวละ 2 ปี หน้าที่ของสาขาคือ เป็นหน่วยบริการที่จัดการของพาร์คในท้องที่นั้น ช่วยคณะกรรมการอ่านวิธีการแห่งวงและตัดสินใจกับบุคคลที่เหมาะสมเข้าสมัครเป็นสมาชิกรัฐสภา สมาชิกสาขาท้องที่นั้น หรือองค์กรปกครองส่วนท้องที่

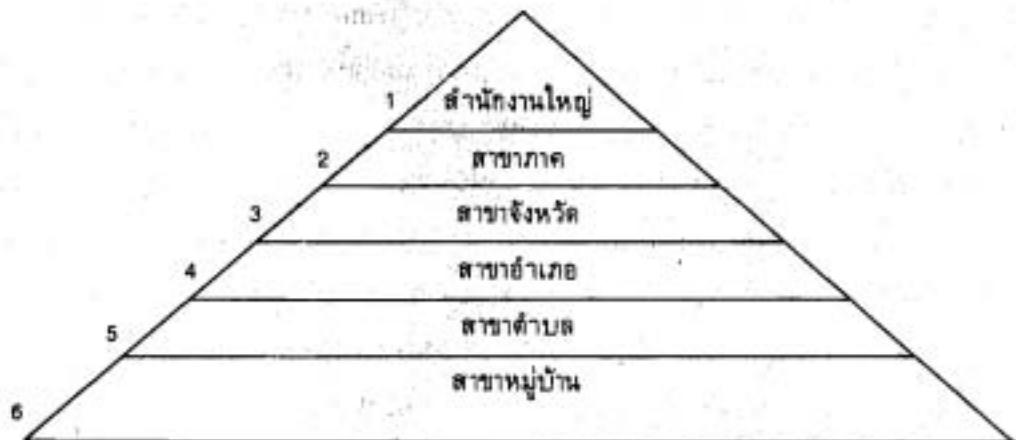
ตามพระราชบัญญัติพาร์คการเมืองของไทย⁶ บังคับได้บัญญัติเกี่ยวกับสาขาของพาร์คการเมืองไว้ว่า “การจัดตั้งสาขาของพาร์ค จะต้องกระทำโดยที่ประชุมใหญ่ของพาร์ค” และ “พาร์คการเมืองแต่ละพาร์คจะต้องมีสำนักงานใหญ่ของพาร์คการเมือง และอาจจัดตั้งสาขาพาร์คการเมืองในจังหวัดต่าง ๆ ได้ แต่ต้องมีสมาชิกในจังหวัดนั้นไม่ต่ำกว่า 100 คน การจัดตั้งสาขาต้องจดทะเบียนกับนายทะเบียนด้วย”

ประโยชน์ของการจัดตั้งสาขาพาร์คการเมืองในประเทศไทยกำลังพัฒนาศักดิ์สิทธิ์ สามารถให้การศึกษาทางการเมืองแก่ประชาชนได้ง่ายอีกเป็นต้นๆ ของพาร์คการเมืองแบบมาตรฐาน นอกจากนี้ยังจะเป็นการช่วยสร้างศูนย์กลางการเมืองในระดับต่าง ๆ กัน ให้กับประเทศไทยศักดิ์สิทธิ์ เนื่องจากประเทศไทยกำลังพัฒนาส่วนใหญ่ผู้มีอำนาจประจำปีกของนักการเมืองมักจะมาจากการเมือง ประจำเป็นส่วนใหญ่ จนเกิดเป็นระบบอิมเมชเชียร์ปีก (Bureaucracy) บุคคลที่เป็นนักการเมืองโดยอาชีพหรือมีการฝึกฝนเพื่อเป็นนักการเมืองที่แท้จริงมักไม่ค่อยมี ดังนั้น พาร์คการเมืองจะเป็นสถาบันที่ผลิตนักการเมืองที่ศักดิ์สิทธิ์ เริ่มจากระดับถัดไปสุดจนถึงสูงสุด บุคคลทุกกลุ่มทุกฝ่ายสามารถเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง ศึกษาการเมืองโดยการปฏิบัติ และสาขา จะเป็นราากฐานที่เข้มแข็งหรือสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มการเมือง (นโยบาย) กับพหุเมือง (พาร์คการเมืองต้องสนองนโยบาย ศึกษาการ)

แนวความคิดของนักวิชาศาสตร์ไทยคือ ปรีชา วงศ์ไกรเจต⁷ สรุปได้ว่าสาขาพาร์คสามารถสร้างศูนย์กลางการเมือง รวมรวมข้อมูลและเป็นแหล่งข่าวสารการเมืองที่ถูกต้องกว่า ให้การอบรมทางการเมือง เข้าร่วมกิจกรรมการเมืองตั้งในระดับท้องที่นั้น รูปแบบสาขาของพาร์คการเมืองไทยควรเป็นแบบบิรานิส

⁶พระราชบัญญัติพาร์คการเมือง พ.ศ. 2524 ลงประกาศใช้เมื่อวันที่ 27 มกราคม 2524 มาตรา 27

⁷ ดร.ปรีชา วงศ์ไกรเจต, ออกแบบศักดิ์สิทธิ์สาขาพาร์คการเมืองในประเทศไทย ในวารสารสังคมศาสตร์ ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 เมษายน 2519 หน้า 48-64

5. แผนหน่วย (Cell) หรือเซลล์⁸

การจัดองค์การพาร์คการเมืองแบบหน่วยนี้ เป็นสังกัดระดับเขตของพาร์คคอมมูนิสต์ ความแตกต่างของสาขาที่กันหน่วยอยู่ที่ว่า จำนวนสมาชิกที่ประกอบกันขึ้นเป็นสาขาที่กันหน่วยไม่เท่ากัน สมาชิกหน่วยมีน้อยกว่า พาร์คคอมมูนิสต์มีกฎอยู่ว่าหน่วยในโรงงานต้องประกอบด้วยสมาชิกไม่น้อยกว่า 3 คน ความแตกต่างอีกประการหนึ่งคือ สาขาประจำอยู่ตามท้องถิ่นโดยที่อหังการภูมิศาสตร์ ส่วนหน่วยนี้เนื้ออาณาที่ประกอบอาชีพเป็นหลัก และที่อ่อนโยน ที่อยู่อาศัยเป็นร่อง หมายความว่า มีหน่วยในท้องถิ่นกันหน่วยในโรงงาน แต่อย่างไรก็ตาม ความสำคัญของทั้งสองสังกัดจะมีเท่าเทียมกัน เป็นการรวมสมาชิกที่กระจัดกระจายที่เป็นกรรมการ หรือผู้ใช้งานมือด้วยกัน หรืออาจเป็นการรวมกลุ่มสมาชิกของพาร์คที่มิได้ประกอบอาชีพร่วมกับผู้อื่น หรือสังกัดสถานที่ทำงานเดียวกัน

5.1 หน่วยโรงงาน (workplace cells) ประกอบด้วยสมาชิกของพาร์คที่ทำงานประจำกัน กิจการแห่งเดียวกัน คือ ในโรงงาน โรงฝึกงาน ร้านสรรพสินค้า สำนักงานเอกสาร หน่วยบริการของทางการ โดยที่ให้ความสำคัญแก่ภูมิลักษณ์ของสมาชิกน้อยมาก หน่วยตามโรงงาน ซึ่งเป็นหน่วยย่อยที่แท้จริง และส่วนใหญ่หน่วยนี้จะปรากฏอยู่ตามเมืองหรือนครใหญ่ที่มีโรงงานอุตสาหกรรม และธุรกิจขนาดใหญ่ อย่างไรก็ตาม ข้อเดียวของหน่วยก็คือ 'ไม่สามารถ เอกชนเข้ากัดลาห์ร์ชั่นสูง เช่น นายแพทย์ นักอุตสาหกรรม เจ้าของกิจการค้า เจ้าของที่ดิน เข้ามาอยู่ในหน่วยเดียวกันได้ จะมีกิจกรรมชั้นผู้ใช้งาน เช่น เศรษฐี ข้าราชการผู้น้อย คุณงาน อุปกรณ์ ซึ่งเป็นที่รวมเฉพาะของชั้นชั้นต่าง (upper class) ในสังคม สรุปได้ว่าหน่วยแต่

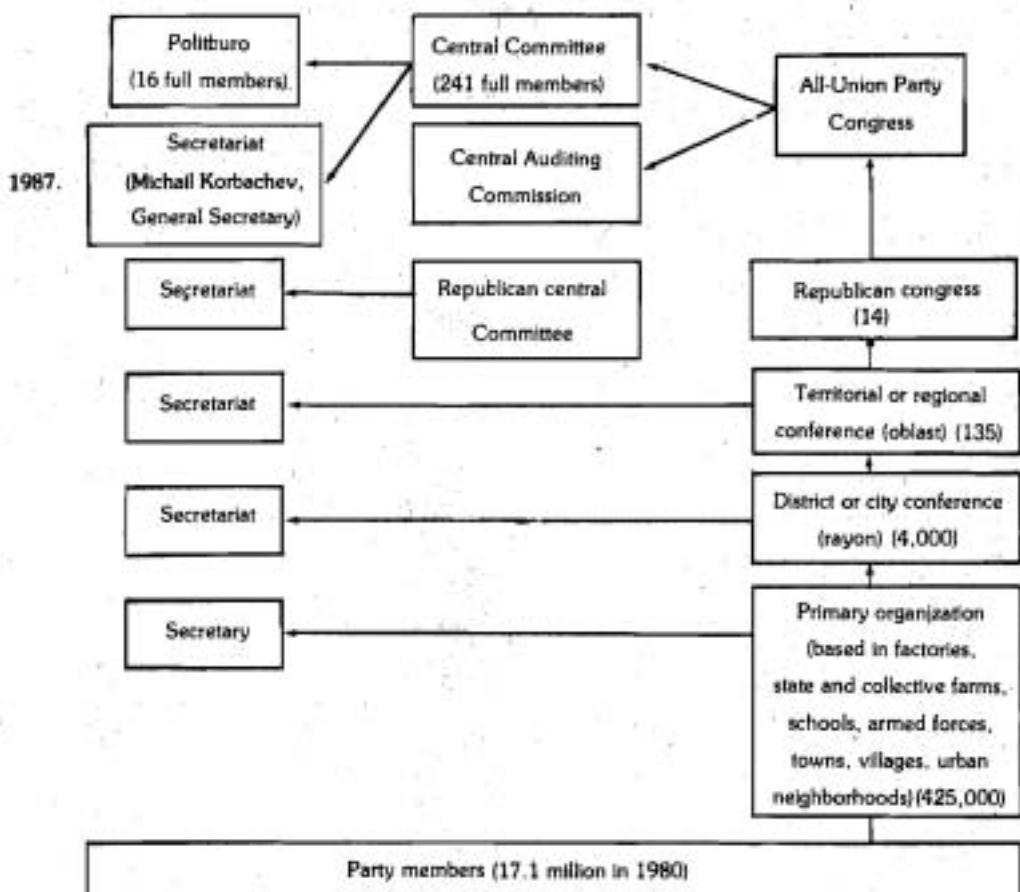
⁸ แหล่ง ตามที่อ้างอิงในพจนานุกรมคำ ไปรษณีย์ ๗๕ พัฒนาไทย ภูมิ ไกรฤทธิ์ฯ ที่อยู่ในระหว่าง เป็นหน่วยงานสังกัดของพาร์คคอมมูนิสต์ ลงรายชื่อ ก.ก. ๑๒๘๖๙๔ ให้เป็นเขตจากคำว่า แหล่ง เป็นคำว่า Primary Party Organisation

จะเห็นว่ามักประกอบด้วยสมมิชิกที่มาจากการมีส่วนได้เสียหรือที่พักอาศัยที่ห่างไกลกันมาก

5.2 หน่วยท้องถิ่น (area cell) เป็นการอัดเอาภูมิลักษณ์เดียวเป็นเครื่องกำเนิดในการรวมตัวของหน่วย เมื่อเทียบกับหน่วยในโรงงาน⁹ เป็นการรวมรวมอาฒนาแบบหน่วยนั้นหนึ่งเดียว ในเรื่องของวินัยที่เข้มงวด และความหมายของหน่วยงาน ในปัจจุบันก็แตกต่างกับสาขา គ่องกรรมการ¹⁰ เพราะถูกใช้เป็นองค์กรพัฒนาการเมืองในการที่จะก่อให้เกิดความยุ่งเหยิงเน้นหนักในเรื่องโฆษณาและการปฏิบัติความอุดมการณ์พัฒนาอย่างเข้มงวด

การจัดองค์กรพัฒนาและนิสต์รัสเซีย

Organization of the Communist Party of the Soviet Union (CPSU)

⁹ การจัดองค์กรพัฒนาและนิสต์รัสเซีย จัดเป็นลักษณะเป็นมิตร ก็ฐานของมิตรภาพก็คือ หน่วยงานของหน่วยเบื้องต้น (primary party organizations) มีจำนวนประมาณสามแสนหน่วยซึ่งก็คือ เชลต (cell) นั่นเอง ตั้งอยู่ตามโรงงาน หน่วยงาน นาฬิก สถานที่สาธารณะ เป็นต้น (ถูกพัฒนาในพื้นที่ต่อไป)

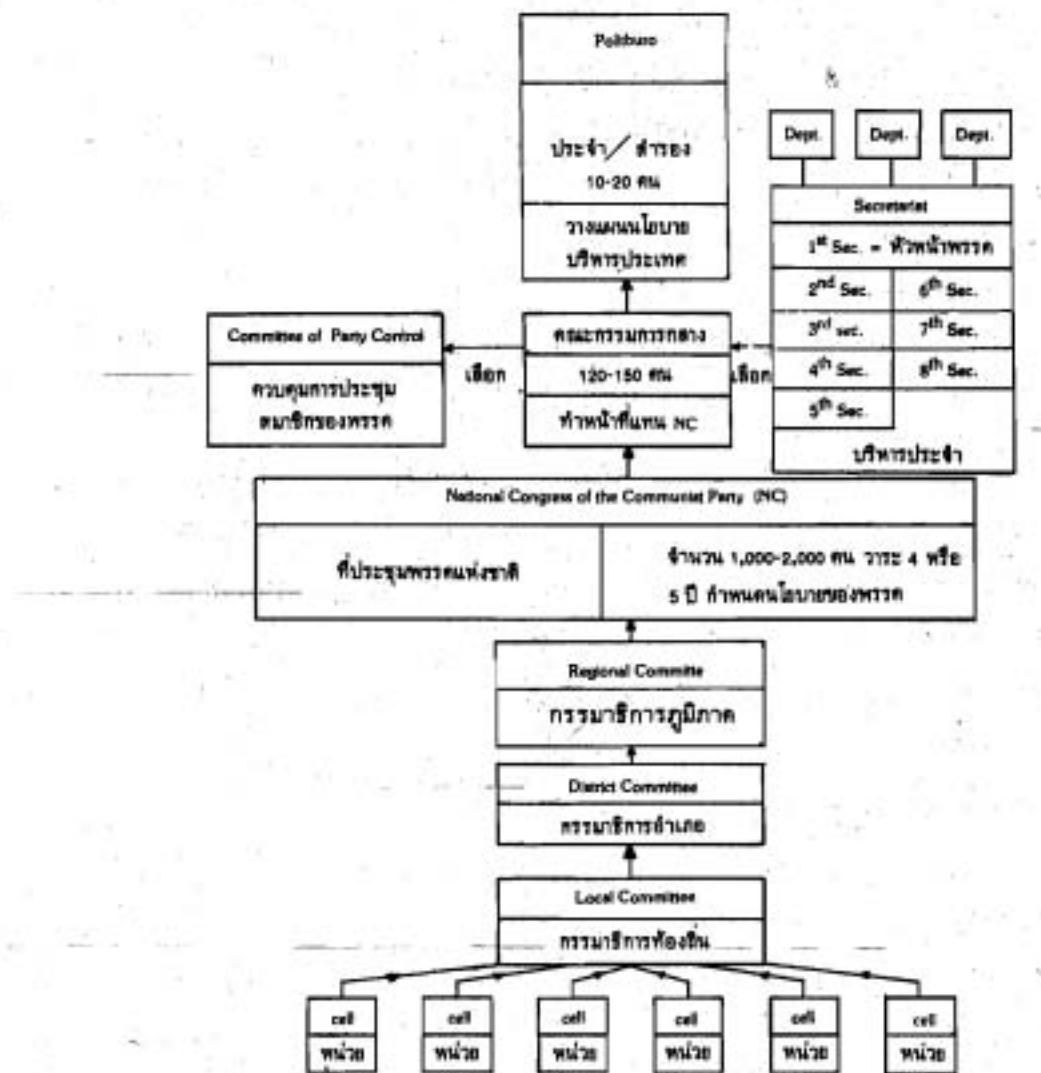
¹⁰ หลักการที่แยกต่างกัน คือการพัฒนาการมีวัสดุประสงค์ในการที่จะสนับสนุนการเดินทาง ไม่ได้หมายความมากในรูปแบบการซื้อของที่การพัฒนาและนิสต์รัสเซีย นอกจากนั้นก็จะไม่สนใจการเดินทางที่มีความจำเป็นให้การศึกษาทางการเมือง การอบรมทางศีลธรรม หรือปฏิบัติหน้าที่เพื่อสาธารณะ

การจัดตั้งองค์กรปกครองเมืองของพาร์คการเมืองของพาร์คคอมมูนิสต์รัสเซีย (CPSU)

มีการจัดตั้งองค์กรปกครองที่ແມ່ນອນມีประดิษฐ์ภาพ มีการรวมอ่านชาไว้ ณ ส่วนกลางของพาร์ค จัดตั้งค์กรอื่นประกอบการ ศิลป์ องค์กรพื้นฐานของพาร์ค (primary cells) ที่ตั้งอยู่ ณ โรงงานผลิต หน่วยงานของรัฐบาล องค์การสมาคมอาชีพต่างๆ ลักษณะของหน่วย มีขนาด 100 คน สมาชิกของ CPSU หัวหน้ามี 17.1 ล้านคนจะต้องเป็นสมาชิกขององค์กร พื้นฐานมาก่อน สมาชิกในแต่ละหน่วยจะพบปะกันเป็นประจำภายใต้การดูแลและควบคุม จากผู้นำในระดับสูงๆ ขึ้นไป ผู้นำสามารถกระดุบชื่อนาม คุณวินัย สมาชิกหน่วยมีภารกิจใน สังคมทุกระดับ แต่ก็ถูกความคุณอย่างเข้มงวดจากผู้นำระดับสูง แม้ว่าจะมีการเปิดโอกาสให้ สมาชิกในเขตต์สามารถโอบاشของพาร์คก์ตาม

สมาชิกในหน่วยจะเลือกตัวแทนไปประจำในระดับห้องเรียน (Districts) ระดับสาธารณรัฐ (Republic) จะมีการเลือกตัวแทนในระดับสาธารณรัฐเพื่อไปประจำในที่ประชุมร่วมสหภาพ (All-Union Congress) ซึ่งเป็นที่ประชุมตัวแทนของพาร์คจากระดับล่าง การประชุมนี้จะต้องไม่ไปเกี่ยวข้องกับพิจารณาในเรื่องนโยบายของพาร์ค เป็นการประชุมสมัยสั้นๆ เพื่อรับฟังคำ ประการหรือคำสั่งจากบุคคลในระดับนโยบายของพาร์คเท่านั้น

โครงสร้างพรรคแบบหน่วย (CELLS) ของพรรคคอมมูนิสต์ในยุโรปตะวันออก¹¹

6. แบบทหาร (Militia)

เป็นการจัดองค์กรการพัฒนาการเมืองแบบทหาร นำโดยครั้งสุดท้ายเป็นกองทัพส่วนตัว เป็นกองทัพที่ประกอบด้วยพลเรือนที่อยู่อาศัยอยู่ในเมือง สำหรับการต่อต้านการผ่านทางเดิน

¹¹ Kenneth Janda, op. cit., p.237

• ญี่ปุ่นตะวันออกหลังคราวไอล์คัร์ทที่ 2 ประกอบด้วย โนเมเน็ต, แอลฟันโซวันดอน, ซังการ์, เชคโกสโลวาเกีย ญี่ปุ่น, บัลแกเรีย, สล็อเบเนีย และญี่ปุ่นอาเซอร์ แต่ในปี 1989-90 หลายประเทศได้รับการจัดตั้งพรรคคอมมูนิสต์ และจัดระบบพรรคร่วมกัน ของประเทศญี่ปุ่น โนเมเน็ต เชคโกสโลวาเกีย ซังการ์ ญี่ปุ่น เป็นต้น

มากกว่าที่จะเป็นกองทัพตามความหมายเดิม (military) คำว่า militia หรือ milice จึงหมายถึง กองทัพส่วนตัวชนิดหนึ่ง เผราจะมาชิงทุกคนได้รับการฝึกฝนเช่นเดียวกันกับทหารอาชีพ มี เครื่องแบบ มีเหี้ยมยุคฯ มีกองครุย่างฯ มีธงประจำหน่วย แต่คุณในการต่อสู้เช่นเดียวกับทหาร โดยการใช้อาวุธและกำลัง แต่สามารถของพรรคแบบมิลิติเตียนนี้ยังคงเป็นเพลิงเรือนอยู่ และไม่ เห็นอนในซื้อที่ว่าไม่มีการระดมพลกันเป็นประจ้า แต่มีการฝึกอบรม ฝึกฝนกันเป็นประจ้า หรือ ป้องครั้ง และพร้อมที่จะปฏิบัติความค่าสั่งของหัวหน้าหน่วยและหัวหน้าพรรค กองกำลังนี้ สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. ประเกทประจ้าการหรือกองทัพอาร์
2. ประเกทสำรองหรือไม่ประจ้าการ

จากทั่วอย่างภายในหน่วยญี่ปุ่นของชิตเลอร์ สามารถประจ้าการจะต้องเข้าอบรมอาชีวะ ละ 3-4 ครั้ง และเก็บจะกระทำกันทุกอาทิตย์ เพื่อการรวมตัวใหญ่ๆ ระหว่างเดือนธันวาคมเช่น หรือเพื่อ การคุ้มกันทางการเมือง เช่น การชุมนุมหาเสียงหรือชุมนุมประจ้าปีของพรรค ในทางกลับ กันพวกขึ้นแนวหน้าของพรรค (militant) ที่มีอายุต่ำกว่า 35 ปีหรือที่ปั้งคงมีการหนักอยู่กับ การประกอบอาชีพหาเสียงคนและครอบครัว จะถูกจัดให้อยู่ในกองกำลัง (regiment) ต่างหาก ออกไป และความเข้มงวดในการฝึกจะน้อยลงไปด้วย กองทัพส่วนตัวนอกจากจะปราศใน เมืองมันสมัยอิทธิพลแล้วก็ยังปราศอยู่ในอิคัสต สมัยมุสโตริตี ซึ่งจัดตั้งกองรบอิคัสต เมื่อ ปี ค.ศ. 1921

ลักษณะการเป็นกองทหารของพรรคการเมืองแบบมิลิติเชีย โดยเฉพาะพรรคฟ่าส์ซิสต์ ไม่ปราศเฉพาะในส่วนประกอบเท่านั้น แต่ยังปราศอยู่ในโครงสร้างเพรษการจัดองค์การ พรรคจะมีหน่วยเด็ก ๆ ก่อตั้งเป็นรูปพีระมิค คือ หน่วยญี่ปุ่นของพรรคฟ่าส์ซิสต์ (National Socialist Strom troops) จะประกอบตัวย

สควอด (Squad)	กำลังคนจำนวน	4 – 12
3-6 Squad	เป็น	1 Section
. 4 Sections	"	1 Company
2 Companies	"	1 Battalion
3 - Battalions	"	1 Regiment (100-300 คน)
3 Regiment	"	1 Brigade
4-7 Brigade	"	1 Division
1 Division	"	1 Region

สำหรับโครงสร้างของพรรคราษฎร์ของมุสโลตีน ได้นำเอาแบบอย่างของพรรคนาซีเยอรมันเก็บหมก เพื่องแต่เป็นยืนที่หัวในกองกำลังให้เป็นเครื่องประวัติศาสตร์ของโรمان แต่ยังไงก็ตาม ยังไม่ปรากฏว่ามีพรรคการเมืองใดที่มีการจัดองค์กรพรรคแบบหน้า "ได้อย่างสมบูรณ์แบบ แม้แต่ในพรรคราษฎร์เองก็ยังคงเชือดมัน นอกจากจะมีหน่วย storm troops แล้ว ยังปรากฏว่ามีหน่วยพื้นฐานย่อย (Cell) ตามโรงเรียนรวมทั้งสาขางานของพรรค เนื่องจากการจัดองค์กรพรรคแบบหน้ามีคุณลักษณะพิเศษ คือสามารถประยุกต์เข้ากับการจัดองค์กรพรรคแบบอื่น ๆ ได้อีกด้วย

สรุปได้ว่า การจัดองค์กรพรรคแบบหน้า "อย่าง เป็นผลของการตั้งเพบท้องพรรคคอมมูนิสต์ คำชี้แจงของการประชุมพรรคคอมมูนิสต์สากลครั้งที่ 3 เมื่อ 21 มกราคม ค.ศ.1924 มีอยู่ว่า "การดำเนินการทางการเมืองนั้น จะต้องเน้นหนักอยู่ที่หน่วย หรือ "Cell" สำหรับการจัดองค์กรพรรคแบบหน้า (militia) เป็นผลิตภัณฑ์ของพรรคราษฎร์ นโยบายที่ต้องการ คือการน้ำชาติโดยไม่เน้นหนักในเรื่องการรณรงค์ทำเพื่อตัวเอง หรือการทำหน้าที่ในรัฐสภา เนื่องจากเป็นพรรคการเมืองในระบบพรรคเดียว (One party system)

คล้อตัว เป็นการจัดองค์กรเพื่อรักษาประสังค์ในการที่จะขานรับการเดือดตัว และมีผู้แทนในสภารัฐและราษฎร มีการจัดองค์กรเพื่อหาเสียงการเดือดตัว และมุ่งให้มีความสัมพันธ์ระหว่างผู้แทนราษฎรกับประชาชน สาขา เป็นการจัดองค์กรซึ่งการประชุมของสาขาพรรคไม่เพียงแต่มุ่งหวังให้ได้รับความสำเร็จในการเดือดตัวเท่านั้น แต่ยังมุ่งที่จะให้สมาชิกของพรรคได้รับการศึกษาทางการเมืองด้วย เพื่อให้เกิดก่อตุ้มชนชั้นนำขึ้นปฏิบัติหน้าที่เพื่อปวงชน

7. การบริหารภายในพรรค

นอกจากปัจจัยเบื้องต้นของพรรคการเมืองอื่นได้แก่ คณะกรรมการ สาขา หน่วย และมิติเชิงแล้ว ประสิทธิภาพของพรรคการเมืองยังขึ้นอยู่กับการจัดระบบงานภายในและหรือสังกัดของกลุ่มการเข้าร่วมในกิจกรรมของสมาชิกและผู้บริหารของพรรคการเมืองอีกด้วย ปัญหา ค่า ฯ ที่จะเกิดขึ้นก็คือ ความสัมพันธ์หรือการติดต่อระหว่างหน่วยงาน (องค์การ) ต่างระดับของพรรคซึ่งเป็นปัญหาทางเทคนิคและทางการเมือง เพราะความสัมพันธ์เบื้องต้นระหว่างองค์กรพื้นฐานมีผลอย่างมากต่อผู้บริหาร ต่อเอกภาพแห่งอุดมการณ์ และต่อประสิทธิภาพของกิจกรรม โดยที่นำไปใช้ในการบริหารพรรคการเมืองจะเพิ่มแบบจากการดำเนินงานบริหาร ของรัฐ ซึ่งเราจะศึกษารายได้จาก¹²

¹² ดูเพิ่มเติมในรายละเอียดมาก Maurice DUVERGER: ลักษณะ, p. 40-60

ก. สายงานที่มีประสิทธิภาพและขาดประสิทธิภาพ

ข. ความสัมพันธ์ความแน่วแน่และความแนวนอน

ค. การกระจายอำนาจและการรวมอำนาจ

7.1 สายงานที่มีประสิทธิภาพและขาดประสิทธิภาพ

7.1.1 **สายงานที่มีประสิทธิภาพ** หมายถึงการจัดองค์การพรรคที่สมบูรณ์ท่าให้มีการเข้าร่วมในกิจกรรมของพรรคนี้ได้อย่างเต็มที่และพร้อมอย่าง การจัดแบ่งสายงานที่เป็นหลักประกันว่า องค์กรที่นี้ฐานสามารถเข้ามา มีส่วนร่วมในบทบาทของพรรคราได้อย่างเต็มที่ พรรคราเมืองที่มีลักษณะเช่นว่านี้ได้แก่ พรรครสซัมมิคิสต์เดียน เบลเยียม (Belgian Christian Social Party) ซึ่งพรรคนี้ทุก ๆ ปีสามารถท่องเที่ยวนะที่ทำการเลือกตัวแทนของตน ที่มาจากการเมืองที่เป็นสมาชิกหัวหน้า สมาชิกจังหวัด สมาชิกเขตจากองค์กรที่เข้าร่วมพรรครา (Coopted members) หัวหน้าที่เป็นตัวแทนสมาชิกพรรคราในระดับทั่วไป นับตั้งแต่ระดับท้องถิ่น ระดับเขต และระดับชาติ องค์กรทุกระดับจะมีอำนาจหน้าที่และองค์ประกอบที่แน่นอน

7.1.2 **สายงานที่ขาดประสิทธิภาพ** เป็นลักษณะของพรรคราเมืองที่ไม่สมบูรณ์ ในฐานะเป็นประชาคมทางการเมือง เนื่องจาก การเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองของบรรดา สมาชิกของพรรคนี้ มีโอกาสได้น้อยมาก ดังทัวอย่างจากพรรคราเดียลิสต์ ฝรั่งเศส (French Radical Socialists Party) โดยรัฐบาลของพรรคราจะก่อตั้ง สหพันธ์ ชุมชน ห้องวัน การการห้องถิ่น ซึ่งในทางปฏิบัติโดยทั่วไป ทุกองค์กรราจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมของพรรครา เท่าเทียม แต่ปรากฏว่า องค์กรระดับสหพันธ์ เขตจังหวัด (Department) เท่านั้น สามารถที่จะเข้าร่วมกับกิจกรรมของพรรคราได้โดยตรง นอกเหนือนี้แล้ว บรรดาองค์กรภายในพรรคราในระดับทั่วไป ทั่วไปมีความเป็นอิสระต่อองค์กรกางทางของพรรคราในการดำเนินกิจกรรมพรรครา ไม่ว่าจะเป็นระดับสหพันธ์ หรือระดับกรรมการห้องถิ่น

องค์กรที่สำคัญของพรรคราได้แก่ ที่ประชุมใหญ่ของพรรครา (Party Congress) และคณะกรรมการบริหาร (Executive Committee) ซึ่งคราว ๆ กีสามารถเข้าร่วมประชุมใหญ่ของพรรคราได้ เพียงแต่เสียค่าบัตร (congress tickets) เท่านั้นที่มีสิทธิ์ องค์ประกอบคณะกรรมการบริหารที่ไม่กำหนดไว้รายเดียว ประจำกับตัวสมาชิกโดยตำแหน่ง (ex officio)¹³ และสมาชิกเลือกตั้งโดยที่ประชุมพรรครา

¹³ ได้แก่ สมาชิกพรรคราที่ได้รับตำแหน่งจากคณะกรรมการ สมาชิกสภาผู้แทน สมาชิกภาคสนาม ประจำพรรครา ประจำพรรครา ประจำที่ประชุมใหญ่ เอกอัครราชทูต ดีplomatic ประจำที่ประชุมและสมาชิกการศึกษาที่ได้รับแต่งตั้ง

7.2 ความสัมพันธ์ตามแนวตั้งและตามแนวนอน

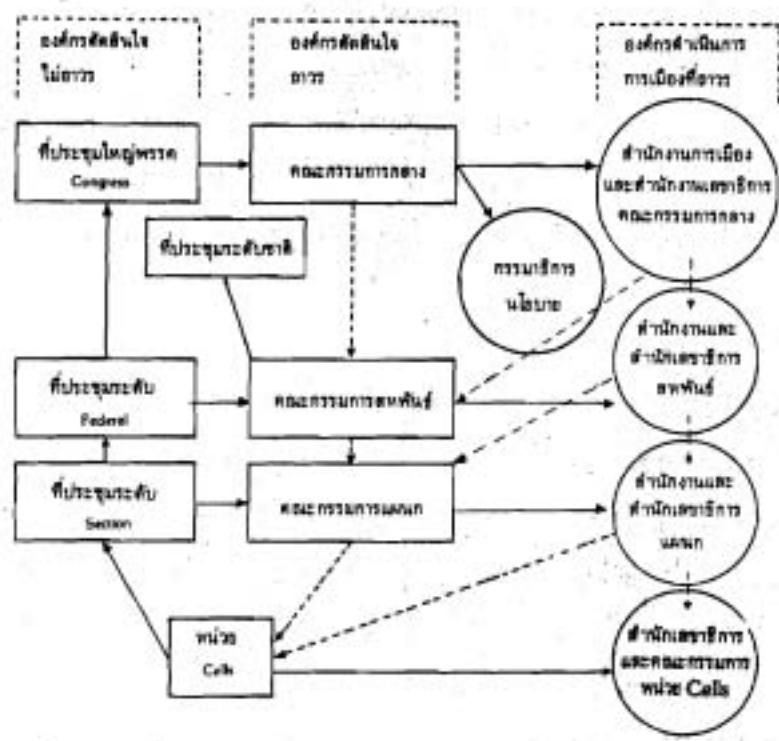
7.2.1 ความสัมพันธ์ตามแนวตั้ง หรือ Vertical Link หมายถึง การติดต่อสัมพันธ์ กันระหว่างองค์กรที่สูงกว่า กับองค์กรที่ต่ำกว่าภายในพรรค เป็นความสัมพันธ์ขององค์กรต่าง ๆ ของพรรคร่วมด้วยกัน ตามลักษณะการบังคับบัญชา องค์กรพรรครุ่นเดียวกันจะติดต่อกันโดยตรงไม่ได้ จะกระทำได้ก็โดยผ่านองค์กรพรรครุ่นเดียวกันอีกด้วย ความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรต่าง ๆ ในพรรคอนุมนิสต์เป็นเครื่องขึ้นยันซึ่งลักษณะของสายงานตามแนวตั้ง ด้วยการติดต่อแนวตั้งจะเป็นได้ดังนี้

ความสัมพันธ์ตามแนวตั้ง

พรรคอนุมนิสต์เป็นตัวอย่างที่สมบูรณ์ที่สุดในการจัดความสัมพันธ์ในพรรคนับแนวตั้ง เพราะหน่วยไม่สามารถที่จะติดต่อกันได้โดยตรง แต่ต้องผ่านองค์กรที่สูงไปอีก คือ แผนก (Section) ซึ่งประจำก่อนตัววิสาหกิริที่มาจากการแยกและบทพันธ์จะติดต่อกันได้ก็โดยการใช่องค์กรสูงสุดในปีอีกคือ ที่ประชุมใหญ่ (All-Union Party Congress) ประชุมใหญ่ของระบบนี้ก็คือ สามารถรักษาเอกภาพและความเป็นอันหนึ่งอันเดียวแก่ในพรรค และสามารถเปลี่ยนเป็นองค์การดำเนินการสืบ (เดติน) ได้ดี ดังเช่นที่ มีการต่อสู้กับกองทัพเยอรมันที่บีบฟรั่งเศส และชาติอื่น ๆ ในยุโรป ในสังครวมไออกซ์ร์ที่ 2 ที่ฝ่ามมา

การจัดองค์การพวงกครอนบนนิสต์ฝ่าวงศ์

สำนักงานและสำนักเลขานุการหัวหน้าฯ แต่งตั้ง ----- บริบัดิให้เป็นไปตามมติ -----

112 - E. COQUEL - A GROSSEUR. La Politique en France Collection II

A. Coll. Paris 1970, p. 127

แต่ต่อถ่างไรก็ตาม ความสำเร็จที่ตามแนวคิดนี้ นอกจากปรากฏในพิรุณคือมุนีสห์แล้ว ยังพบได้ในพิรุณ ผู้อื่นอีกด้วย

7.2.2 ความสัมพันธ์ตามแนวอนุ (Horizontal Link) ความสัมพันธ์ในลักษณะนี้ มักมีที่ใช้ในพารค์การเมืองที่เป็นพารค์โดยทางอ้อม (indirect party) คือ พารค์การเมืองที่มีความสัมพันธ์กับองค์กรอื่นภายนอก ซึ่งเข้าร่วมสมทบทั้งพารค์การเมืองนั้น เป็นการติดต่อประสานงานระหว่างองค์กรในระดับเดียวกันหรือเท่ากัน เช่น คอร์ส ท่อ คอร์ส หรือกลุ่มต่าง ๆ ที่อยู่ในพารค์การเมืองทั้งกลุ่มน้อยพารค์การเมือง หรือระหว่างหัวหน้าองค์กรสมทบทั้งหัวหน้าองค์กรพารค์ในระดับเดียวกัน หัวอ้างจากพารค์แรงงานชั้นกุฎิช คณะกรรมการต่าง ๆ ที่ต่อตัวเองได้ ซึ่งได้แก่คณะกรรมการองค์กร สนับสนุนการศึกษา สนับสนุน องค์การการทุศต สองเคราะห์และสันนิบาตสั่งสอนนิยม

สำหรับในพาร์ตี้การเมืองโดยตรง (direct party) นั้น ความสัมพันธ์ในแนวนอนอังค์ เป็นลักษณะเฉพาะอยู่ คือ องค์กรผู้ช่วยของพาร์ตี้ (Auxiliary organizations) เป็นเพื่อนสนับสนุน หรือเมืองที่น้ำของจักรวรรดิ (พาร์ตี้การเมือง) ความสัมพันธ์ในแนวนอนจะเกิดขึ้น 2 ระดับคือ ระดับผู้นำพาร์ตี้กับผู้นำองค์กรผู้ช่วย และระดับสมาชิกของพาร์ตี้กับสมาชิกขององค์กรผู้ช่วย¹⁴ ลักษณะภายนอกองค์กรผู้ช่วยจะดำเนินงานอย่างอิสระ แต่ในความเป็นจริงถูกควบคุมโดย พาร์ตี้การเมือง เช่น การแต่งตั้งตำแหน่งสำคัญในองค์กรผู้ช่วยมาจากพาร์ตี้การเมือง

8. การกระจายอำนาจ

หากพิจารณาภัยคุกคามอย่างศึกษาแล้ว จะเห็นว่าเกิดความสับสนในความหมายของความ สัมพันธ์ตามแนวตั้งและแนวนอน กับการรวมอำนาจและการกระจายอำนาจ แต่ถ้าเราศึกษาอย่างละเอียดแล้วจะพบว่าจะมีลักษณะที่แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด กล่าวคือ ความสัมพันธ์ตามแนวตั้งและแนวนอน หมายถึง วิธีการประสานงานขององค์กรระดับต่างๆ ที่รวมกันเป็นพาร์ตี้การเมือง แต่สำหรับการรวมอำนาจและการกระจายอำนาจนั้น เกี่ยวข้องกับการแบ่งหรือกระจายอำนาจระหว่างฝ่ายอำนาจการในระดับต่างกัน

การกระจายอำนาจ (Decentralization) การกระจายอำนาจในพาร์ตี้การเมือง หมายถึง การที่อำนาจในการตัดสินใจบางส่วนที่อยู่ส่วนกลางได้กระจายหรือแบ่งให้กับห้องที่นั่น หรือสาขา พาร์ตี้ตามห้องที่นั่น ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 4 แบบใหญ่ๆ คือแบบห้องที่นั่น แบบอุดมการณ์ แบบสังคม และแบบสหพันธ์

8.1 แบบห้องที่นั่น เป็นการกระจายอำนาจในลักษณะทั่วไป คือ ผู้นำพาร์ตี้ในห้องที่นั่น มีอำนาจและใช้อำนาจอย่างกว้างขวาง ในฐานะผู้นำพาร์ตี้ระดับห้องที่นั่น ส่วนกลางจะควบคุม แต่เพียงเล็กน้อยเท่านั้น เพื่อบรรลุการจัด筈งานพาร์ตี้แบบไม่มีประชิทธิการ จะพบได้ใน พาร์ตี้การเมืองอเมริกันและรัสเซีย โซเวียตสหภาพร่วม หรือในพาร์ตี้การเมืองแบบมี ประชิทธิการ เช่น พาร์ตี้สังคมนิยมร่วม (SFI) เป็นลักษณะที่เน้นความสำคัญ ของผลประโยชน์ของห้องที่นั่นก่อนที่อื่น

8.2 แบบวิธีการอุดมการณ์ หมายถึง การอินยอมให้มีกิ่มหูมหรือปีก (wings) หรือแนว ทาง (tendencies) ต่างๆ เกิดขึ้นได้ภายในพาร์ตี้การเมืองได้ เช่น พาร์ตี้สังคมนิยมร่วม หรือ พาร์ตี้สังคมนิยมอื่นๆ การแบ่งกิ่มหูมหรือแนวมีประกายได้ชัด เช่น ในพาร์ตี้สังคมนิยม-

¹⁴ ไฟก์ท์การศึกษาในบริบท ต่อการรัฐธรรมนูญ กฎหมายการเมือง (แนวร่วมแห่งชาติ ชนวนการสันนิบาต)

นักกฎหมายของรัสเซีย มีพวกรื้องมาก (Bolchevick) และพวกรื้องน้อย (Menchevick)¹⁵ บางครั้งการซัดโครงสร้างของพรรคที่มีองค์กรผลิตต่างกันให้เกิดการแบ่งกลุ่ม หรือความแตกต่างทางอุดมการณ์ได้ เช่น การมีองค์กรร่วมหรือแนวร่วม

8.3 แบบสังคม การกระจายอำนาจแบบสังคมเป็นลักษณะเดียวเดียวของพรรคราชการเมืองโดยทางอ้อม (Indirect Structure) เช่น พรรคราชการอิสกิ ประกอบด้วยองค์กรกลุ่มอิสระที่มาร่วมเป็นพรรคราชการเมือง โดยมีหัวหน้าที่ตรวจสอบการทำงาน เศษกรกร แรงงานที่มีรายได้ และคนออกโดยฝ่ายองค์กรร่วมที่ตนสังกัด เป็นการกระจายอำนาจภายใต้การเมืองที่เห็นได้ชัด

8.4 แบบสามาพันธ์ บางครั้งโครงสร้างของรัฐก็มีผลโดยตรงต่อการซัดรูปของพรรคราชการเมืองเช่นกัน ในกรณีประเทศสวิตเซอร์แลนด์ พรรคระบการขยายอำนาจไปตามหน่วยการปกครองที่เรียกว่า แคนทัน คือ ค่องท้อง (CANTON)¹⁶ และแต่ละรัฐก็แยกการปกครองตนเองเป็นส่วนใหญ่ หรือในรัฐเดียวที่มีชนกลุ่มน้อยอยู่ เช่น เบลเยียม มีการแบ่งอำนาจของพรรคราชไปตามลักษณะของการแบ่งของสังคมหรือในกรณีประเทศออสเตรีย-ซัคการ์ ก่อนปี ค.ศ. 1914 พรรครสังคมนิยมจึงต้องยอมให้มีกลุ่มหรือปีก (wings) เกิดขึ้นภายในพรรครสังคม 7 กลุ่ม คือกลุ่มเรือชาติเยอรมัน ซัคการ์ เชค โปแลนด์ รูโรเนีย สโลวีน และอิตาเลียน

9. การรวมอำนาจ (Centralization)

โดยที่นำไปสู่การเมืองส่วนใหญ่จะแสดงให้เห็นว่า การบริหารงานหรือใช้อำนาจภายในพรรคราชการเป็นไปในลักษณะเดียวของการกระจายอำนาจ เพื่อให้สามารถได้ร่วมกันบริหารพรรคราชในความพยายามเป็นชิ้นที่บุรีบัดกันอยู่เป็นการรวมอำนาจ ดังนั้น เราก็จะพิจารณาถึงการรวมอำนาจไว้ที่บุคคลเดียว หรือชัคการ์ไปไชยวัฒน์กับการรวมอำนาจไว้ที่คณะบุคคลหรือประชาธิปไตยรวมคุณ

9.1 ลัคคาร์บิกธรรมภูมิ (Autocratic centralism) หมายความว่า อำนาจในการตัดสินใจทุกอย่างท้องมาจากการเป็นองค์น ซึ่งได้แก่ ศูนหัวหน้าพรรคราชสิ่งคานเดียว องค์กรของพรรคราชในระดับรองลงมาจะต้องไม่ไปปฏิบัติความต้องการของศูนหัวหน้า หรือพยายามเบี่ยงเบนไปความคุณ พรรคราชที่ปฏิบัติความลักษณะเดียวกันก็คือ พรรคราชฟาร์ซิสต์ การต่อต้านจากกระดับล่างไปทางบนปอย แต่ก็ถูกปราบลงได้ เช่น เกิดในพรรคนาซิเยอรมัน พรรคราชฟาร์ซิสต์อิตาลี

¹⁵ Maurice DUVERGER, *Les Parties Politiques*, A. Colin Paris 1973, p.74.

¹⁶ คือในทางทั่วไปที่มีการแบ่งเขตออกเป็น 3 กลุ่ม ตามภูมิศาสตร์เดิมจากอดีต ประกอบพื้นที่และกรรมเดิมกัน 3 แบบใหญ่ คือ เยอรมัน ฝรั่งเศส และอิตาลี

ส่วนในฝรั่งเศสที่มีการชุมนุม French People's Rally หรือ FPR ที่ก้าวแห่งแขวง (Department Council) ที่มาจากการเดือดตัวต่อตัวที่บ้านเป็นเพียงที่ปรึกษา ส่วนอำนาจที่คัดคืนใจไปจากส่วนกลางที่แต่งตั้งโดยส่วนกลาง ตัวนี้ จึงเป็นลักษณะที่ส่วนกลางมีอำนาจเหนือส่วนท้องที่นั่นอย่างเห็นได้ชัด

๙.๒ ประชาธิปไตยรวมศูนย์ (Democratic centralism) เป็นลักษณะการดำเนินงานภายในพรรคคอมมูนิสต์ ซึ่งหมายถึงกระบวนการ ๒ ระดับ คือ ระดับแรก ให้เบื้องต้น คือสมาชิกในหน่วยพื้นฐานและคง แล้วเสนอความคิดเห็นในนโยบายของพรรคแล้วเสนอไปปั้งเบื้องบน หรือศูนย์กลางของพรรคทราบ เพื่อฝ่ายบริหารจะได้พิจารณาตัดสินใจลงมติได้ถูกต้องในขั้นต่อไป ระดับที่สอง เมื่อมีการตัดสินใจจากเบื้องบนแล้ว บทนี้จะต้องบังคับใช้กับองค์กรทุกระดับของพรรคอย่างเข้มงวด เพราะว่าให้รับการกตัญญกรองจากทุกฝ่ายแล้ว อีกทั้งก่อนที่ส่วนกลางจะตัดสินใจก็มีโอกาสให้มีการแสดงความคิดเห็น ซึ่งถือว่าเป็นวิธีทางตามระบบทอบประชาธิปไตยที่ทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดวิธีทางของตน ถึงสำคัญของประชาธิปไตยรวมศูนย์นี้ได้แก่เรื่องของวินัย (Discipline) ของพรรคร ลักษณะของประชาธิปไตยรวมศูนย์ มิอยู่ในพรรคอมมูนิสต์รัสเซีย และพรรคอมมูนิสต์ในประเทศสังคมนิยมทั่วไป

ตัวอย่างค่าตามท้ายบทที่ 5 / การจัดองค์การพรบค

อันนี้

ข้อ 1 การจัดองค์การพรบคการเมืองแบบ什么样นี้มีลักษณะอย่างไร? มีผลต่อประวัติศาสตร์ของพรบคเพียงใด โดยเฉพาะพรบคการเมืองในประเทศไทยที่สามารถนับ การจัดในลักษณะขององค์การเป็นองค์กันเช่นว่านี้จะช่วยให้เกิดการพัฒนาทางการเมืองในอังกฤษและหนึ่งหรือไม่ อ่านไว้

ข้อ 2 องค์การเป็นองค์กันของพรบคการเมืองตามแนวคิดของ ศาสตราจารย์ นอริส ดูเวอร์เซนน์ มี 4 แบบคือ แบบคณะกรรมการ แบบสาขา แบบหน่วย และแบบมิลิเชีย ดังนั้น พรบคการเมืองไม่ว่าจะมีอุดมการณ์อย่างไร ป้อนต้องมีองค์กรเป็นองค์กันทั้ง 4 แบบนี้ถูกต้องหรือไม่ จงอธิบาย

ปานนี้ เพื่อค่าตอบที่ถูกต้องเพื่อค่าตอบเดียวจากหัวเรื่อง 5 หัว

ข้อ 1 การจัดองค์การพรบคการเมืองแบบทหาร (Militia) นั้น เป็นการจัดพรบคแบบ กองทัพส่วนตัวที่มีการจัดแบ่งหมวดหมู่ และ

1. สมาชิกทุกคนได้รับการฝึกฝนเข้ามาร่วมกับกองทหารอาชีพ
2. ไม่มีการระดมพลกันเป็นประจำ
3. มีกองกำลังประจำการ
4. ข้อ 1, 3
5. ถูกทุกข้อ

ข้อ 2 การรวมอำนาจภายใต้การเมืองที่เรียกว่าอัตตาธิปไตยรวมศูนย์ (Autocratic centralism) หมายถึงอำนาจศูนย์กลางที่สินใจทุกอย่างอยู่ที่

1. กรรมการกองพรม
2. สมาชิกพรม
3. หัวหน้าพรมเพียงผู้เดียว
4. กลุ่มอิทธิพลนักพรม
5. หัวหน้าพรมและกรรมการกองพรม

ค่าเฉลยปานนี้

ข้อ 1 คือ (5)   ข้อ 2 คือ (3)